

12.10.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Helsingin kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

HEL 2021-011239 T 00 01 06

HE146/2021 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan, pääluokka 33:n menot ovat lähes 1,9 miljardia euroa pienemmät kuin vuoden 2021 talousarviossa. Helsinki esittää huolensa, että rahoitus ei tule olemaan riittävä vuodelle 2022 mm. covid-19 -pandemian kustannusten kattamisen ja henkilöstön saatavuuden turvaamisen osalta.

Covid-19 -pandemia

Koronakriisi on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan julkiseen talouteen ja kuntatalouteen useiden vuosien ajan ja aiheuttamaan kunnille sekä pitkäaikaisia menoja että tulomenetyksiä. Kriisi seurauksineen tuntuu erityisesti suurissa kaupungeissa, joihin poikkeustila ja rajoitustoimet iski-
vät rajuimmin johtuen muun muassa niiden palveluvaltaisesta elinkei-
norakenteesta. On lisäksi huomioitava, että kuntien ja kaupunkien menopaineita lisäävät lähivuosina merkittävästi myös monet muut tekijät kuten väestön kasvu ja ikääntyminen, pitkäaikaistyöttömyys, palkkaratkaisut sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset.

Helsingin kaupunki esittää huolen, että talousarviossa ei ole varauduttu covid-19 -pandemiasta aiheutuviin suoriin kustannuksiin. Helsinki esittää, että kunnille ja kuntayhtymille tulisi korvata myös vuoden 2022 osalta covid-19-pandemian kustannukset täysimääräisesti. Täysimääräiset kustannukset tulisi korvata testauksesta, jäljityksestä, rokotuksista ja rajaturvallisuudesta. Lisäksi tulisi korvata perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitopäiväkustannukset sekä avohoidossa ja

12.10.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

kotisairaanhoidossa aiheutuneet kustannukset covid-19-potilaiden hoidosta. Lisäksi suorina kustannuksina tulee korvata long-covid-19-taudin hoidosta aiheutuvat kustannukset. Arvioidaan että long-covid hoidosta tulee aiheutumaan merkittäviä kustannuksia tulevaisuudessa.

Pääkaupunkiseudun tautitilanne on koko epidemian ajan ollut valtakunnan haastavin. Koronakompensaatiot eivät ole aiemmin ottaneet huomioon tautitilanteen alueellista vaihtelua. Todellisten kustannusten korvaaminen on perusteltua myös siksi, että Helsingillä ja muilla kunnilla ei ole tosiasiallisesti ollut mahdollisuutta vaikuttaa syntyneisiin kustannuksiin ja kaikissa toimissa on etusijalla ollut covid-19 -pandemian terveysturvallinen hoito ja vaikuttavat toimintatavat.

Hoito- ja palveluvelka

Momentille 33.60.61, Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon, esitetään myönnettäväksi 134 miljoonaa euroa, josta 125 miljoonaa euroa kohdentuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamisen ja kustannusvaikuttavuuden investointeihin.

Koronan jälkihoidossa on erityistä huomiota kiinnitettävä lasten ja nuorten hyvinvointiin, kasvavaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarpeeseen ja ikäihmisten yksinäisyyden lisääntymiseen. On oleellista, että hallitus sitoutuu budjettiriihessä tekemiensä linjausten mukaisesti hoito- ja palveluvelan 450 miljoonan euron suuruiseen tukikokonaisuuteen.

Suomen kestävä kasvun ohjelman (elpymis- ja palautumissuunnitelma) rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon on sinänsä perusteltu. Kaupungin näkökulmasta on kuitenkin ongelmallista, että tätä kautta myönnettäviä avustuksia ei ole mahdollista käyttää vain jonojen purkamiseen, vaan asiaan täytyy liittyä kehittämistoimintaa. Riskinä on, että tätä kautta kasvatetaan pysyvästi tarvetta sellaiselle henkilöstölle, josta on jo tällä hetkellä pula.

Rahoitus tulisi kohdistaa suoraan sosiaali- ja terveystoimialan palveluihin ja niille palveluille, joissa koronan hoito- ja palveluvelan vaikutus on suurin. Helsingin kaupunki esittää, että talousarviossa 2022 tulisi kohdistaa määrärahaa suoraan koronasta aiheutuvan hoito- ja palveluvelan purkamiseen, valtionosuuksien sijaan.

Koulutus

Momentille 33.60.33 Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen (arviomääräraha).

12.10.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Talousarviossa esitetään, että korvauksia lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen, sosiaalihuollon ammattihenkilöiden erikoiskoulutukseen ja rajatun lääkemääräämisen erikoispätevyyteen johtavaan koulukseen. Helsingin kaupunki esittää huolensa, että koulutusmäärärahoja ei ole kohdennettu sosiaali- ja perusterveydenhuollon muiden ammattiryhmien kouluttamiseen.

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa vaikeutunut ja henkilöstö harkitsee siirtymistä muihin tehtäviin. Lisäksi eläköityminen sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävistä on lähitulevaisuutena suurta. Henkilöstön saatavuudessa on ollut vaikeuksia jo ennen pandemiaa ja henkilöstön saatavuus on vaikeutunut entistään. Pandemian hoito on asetettu etusijalle ja omaa henkilöstöä on käytetty laajasti eri covid-19 -pandemian tehtävien hoidossa.

Helsingin kaupunki esittää, että sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuspaikkoja tulisi lisätä ja tulisi selvittää vaihtoehtoja tarjota entistä monimuotoisempia koulutuspolkuja (mm. oppisopimuskoulutusta ja vaihtelevia koulutuspolkuja). Lisäksi henkilöstön riittävyyteen vaikuttaa merkittävästi se, että palkkaus vastaa tehtävän vaativuutta.

Useiden ammattiryhmien henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Helsingin kaupunki esittää huolensa, että koulutusmäärärahoja ei ole kohdennettu sosiaali- ja perusterveydenhuollon kohdennettu muihin tehtäviin.

Lisätiedot

Marja Miettinen, johdon controller, puhelin: 040 5679 415
marja.miettinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

12.10.2021

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.